

Ὁ μὴ πεταλωμένος, ἐπὶ ὑποζυγίων ἐνθ' ἄν.: **Αλογο-μουλάρη ἀπετάλωτο σύνθηθ.* || Γνωμ. **Απετάλωτο τὸ ζῷον, ἀναποδιά 'ς τὸ δρόμο Λεξ. Δημοτ. (λ. ἀναποδιά).* Συνών. ἀκαλίγωτος 2.

ἄπειρος ἐπίθ. Λεξ. Πρω.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἄπειρος.

Ὁ μὴ ἔχων πέτρας, ἐπὶ τόπου: **Απειρο χωράφι.* Συνών. ἀπέτρωτος 2.

ἀπέτρωτος ἐπίθ. πολλαχ. ἀπέτρωτο τό, Πελοπν. (Γορτυν.) ἀπέτρουτον **Ηπ.*

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. πετρωτός.

1) Ὁ μὴ καλυφθεὶς, ὁ μὴ καταπλακωθεὶς διὰ πετρῶν, ὁ μὴ πετρωμένος πολλαχ. β) Ὁ μὴ στερεωθεὶς διὰ πετρῶν πολλαχ.: **Απέτρωτα κεραμίδια.* 2) Ὁ μὴ ἔχων πέτρας, ἐπὶ τόπου Θήρ. Σύμ.: *Βουνὰ ἀπέτρωτα Θήρ.* Συνών. ἄπειρος. β) Οὐδ. οὐσ., τόπος ὅπου ἐλλείπουν πέτραι **Ηπ. Πελοπν. (Γορτυν.): Ἄσμ.*

Κάλλιο νὰ φάῃ τὰ νύχια του, τὰ νυχποδόρατά του,

παρὰ νὰ φάῃ τὴν πέρικα τὴν ἀηδονολαλοῦσα,

ποῦ κάνει ἀβγά 'ς τ' ἀπέτρωτα, βγάνει πουλλὰ 'ς τὰ πλάγια (μοιρολ.) Γορτυν.

Πιτρίτ' ἀπὸν τ' ἀπέτρουτα κὶ σταυραστὲ π' τοὺς κάμπους **Ηπ.*

ἀπέτσωτος ἐπίθ. Πελοπν. (Κορινθ. Μεσσ. κ. ἄ.) κ. ἄ. ἀπέτσουτους Μακεδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. **πετσωτός < πετσωώ.*

Ἐκεῖνος ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἐτέθη κάττυμα, ὁ μὴ πετσωμένος, ἐπὶ ὑποδημάτων ἐνθ' ἄν.: **Απέτσωτα παπούτσια Κορινθ. Μεσσ. κ. ἄ.* Συνών. ἀμετξεσόλγαστος, ἀσόλγαστος.

ἀπενθείας ἐπίρρ. λόγ. σύνθηθ.

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἀπ' εὐθείας.

Εὐθέως, κατ' εὐθειαν, ἀμέσως: **Ἦρθε ἀπενθείας 'ς ἐμένα - πῆγε ἀπενθείας 'ς τὸ δάσκαλο. Μοῦ τὸ εἶπε - σοῦ τὸ ἔστειλε ἀπενθείας.*

***ἀπενκαιρέζω**, ἀποφκαιρέζω Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἀμαρτ. ρ. εὐκαιρέζω, παρ' ὁ καὶ **φκαιρέζω.*

Ἐκκενώνω τι τελείως: *Γιάδα δὲ δ' ἀποφκαιρέξεις τ' ἀσκή;* Συνών. ἀπενκαιρώνω 1.

***ἀπενκαίρος** ἐπίθ. **πόφτθαιρος* Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιθ. εὐκαίρος.

1) Κενός. Συνών. ἀγέμιστος 1, ἀγέμωτος, ἀδεια-νός 2, ἀδειᾶτος 2, ἀδειος 2, εὐκαίρος. 2) Ὡς οὐσ., πορδή. 3) Μάταιος, ἐπὶ ἀνθρώπου. Συνών. φαντασμένος (ιδ. φαντάζω).

ἀπενκαίρωμα τό, Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπενκαιρώνω.

Τὸ νὰ ἀδειάζῃ τις τὸ ὑποκάτω πράγματός τινος καὶ νὰ διαταράσῃ τὴν ἰσορροπίαν του, ὥστε νὰ πύπτῃ.

ἀπενκαιρώνω Πόντ. (Κοτύωρ. κ. ἄ.) ἀποφκαιρώνω Νάξ. (**Απύρανθ.*) ἀποφτθαιρώνω-νω Κύπρ. **ποφτθαιρώνω-νω* Κύπρ. Μέσ. ἀπενκαιροῦμαι Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. εὐκαιρώνω.

1) Ἐκκενώνω τι τελείως, Κύπρ.: **Εποφτθαίρωσεν τὸ πιθάριν.* || Φρ. **Ὁ ἄρρωστος ἐποφτθαίρωσεν πολλὰ (ἐξηντλήθη, ἰσχνάνθη).* Καὶ ἀμτβ. ἐκκενώνομαι: Φρ. *Εἶπα τοῦ τα τῶς ἀποφτθαίρων-ν' ἢ κοιλιὰ μου τῶρα.* Συνών. **ἀπενκαιρέζω.*

β) Περαιτώνω Νάξ. (**Απύρανθ.*): **Ὁ,τι κ' ἐποφκαίρωσα*

τὴν ρόκκα κ' εἶχα σκοπὸ νὰ πέσω, μὲ δύχασαι βεγεριστᾶδες (μόλις ἐτελείωνα τὴν ἐργασίαν τῆς ρόκκας. βεγεριστῆς = ἐπισκέπτης τῆς ἐσπέρας διὰ βεγγέραν). 2) Χαλῶ τὴν ἰσορροπίαν τινὸς ἀφαιρῶν τὸ στηρίγμα ἐφ' οὗ ἵσταται καὶ προκαλῶν πτώσιν αὐτοῦ Πόντ.: **Επενκαίρωσε με κ' ἐρροῦξα (ἔπεσα).* Καὶ μέσ. καταπίπτω χάνων τὴν ἰσορροπίαν μου Πόντ. (Κοτύωρ.): **Επενκαιρῶθα κ' ἐρροῦξα. Ἐκόπε τὸ σκοινὶ κ' ἕνας ἄσκημα ἐπενκαιρῶθα!* (κόπηκε τὸ σκοινὶ κ' ἔτσι ἄσκημα κατέπεσα ἀπολέσας τὴν ἰσορροπίαν μου!). 3) Μέσ. μεταφ. χάνω τὴν διανοητικὴν ἰσορροπίαν μου, σφάλλομαι εἰς τοὺς συλλογισμούς μου Πόντ. (Χαλδ.): **Επενκαιρῶθα καὶ εἶπα αἶκον λόγον (τοιούτον λόγον, ἥτοι μοῦ ἐξέφυγε τέτοιος λόγος).*

***ἀπενχαρίστητος** ἐπίθ. **ποφκαρίστητος* Κύπρ. (Γερμασ. κ. ἄ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιθ. **εὐχαριστητός < εὐχαριστῶ, παρ' ὁ καὶ *φκαριστῶ.*

Ὁ μὴ μένων εὐχαριστημένος ἐκ τῶν περιποιήσεων ἄλλου: *Εἶντα νὰ τοῦ κάμω; ἔφυνεν *ποφκαρίστητος.* Συνών. ἀπενχαρίστητος 1, ἀπενχαρίστος 1.

ἀπεφτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπιφτους ὁ, **Ιμβρ.*

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. πέφτω.

Τὸ νὰ μὴ δύναται τις νὰ πέσῃ που: Φρ. **Η-ῖ-ἄρρου-στους ἔχ' δὸν ἄθιτον κὶ δὸν ἀπιφτον* (δὲν δύναται νὰ εὕρῃ ἡσυχίαν, ὅπως καὶ ἂν πλαγιάσῃ. ἄθιτους = τὸ νὰ μὴ δύναται τις νὰ τεθῇ που). Πβ. ἄθετος.

ἀπεχτηθίζω Πόντ. (Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀπεχτηθίς.

Μανθάνω ἢ λέγω ἀπὸ μνήμης: **Κ' ἐπόρεσα ν' ἀπεχτηθίζω τὸ μάθεμά μ'.* Συνών. ἀποστηθίζω, ἐχτηθίζω, ξεστηθίζω.

ἀπεχτηθίς ἐπίρρ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιρρ. ἐχτηθίς.

Ἐκ στήθους, ἀπὸ μνήμης ἐνθ' ἄν.: **Εμαθα ἀπεχτηθίς τὸ τροπάδ' (τροπάριον) Τραπ. Ἐξέρ' ἀπεχτηθίς τὸ μάθεμα ν' ἄν.* Χαλδ. Συνών. ἀπέξω Α 1 γ, ἐχτήθῃ, ἐχτηθίς, ξεστηθῃ.

ἀπέχτρεια ἡ, Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀπέχθεια κατ' ἐπίδρασιν τοῦ συνων. ἔχθρα, παρ' ὁ καὶ ἔχτρα.

Ἡ ἔχθρα, τὸ μῖσος: **Εχουν ἀπέχτρεια, δὲ μιλεῖωνται.*

ἀπέχω λόγ. σύνθηθ. καὶ δημῶδ. Αἰγιν. Θράκ. (Περίστασ. κ. ἄ.) Κάρπ. Κίμωλ. Πελοπν. (Λακων. Μάναρ. Τριφυλ. κ. ἄ.) κ. ἄ. — ΝΠολίτ. Παροιμ. 2,347 ἀπέχουν **Ηπ.* (Ζαγόρ. κ. ἄ.) Θράκ. (Αἰν.) Μακεδ. Σκόπ. Τσακων. κ. ἄ. πέχουν **Ηπ.* (Ζαγόρ. κ. ἄ.)

Τὸ ἀρχ. ἀπέχω.

1) Εὐρίσκομαι μακρὰν ἀπὸ τινος σημείου ἢ πράγματος λόγ. σύνθηθ.: *Τὸ χωρὶς ἀπέχει δυὸ ὥρες. Τὸ σπῖτι του ἀπέχει δέκα βήματα ἀπεδῶ.* 2) Κρατῶ ἐμαυτὸν μακρὰν ἀπὸ τινος, δὲν ἀναμειγνύομαι εἰς τι λόγ. σύνθηθ. καὶ δημῶδ. Αἰγιν. **Ηπ.* (Ζαγόρ.) Θράκ. (Αἰν. Περίστασ.) Κάρπ. Πελοπν. (Λακων. Μάναρ.) Σίφν. Τσακων. κ. ἄ.: **Ἀπέχω ἀπὸ τῆ συζήτησι - ἀπὸ τέτοιες δουλειᾶς λόγ. σύνθηθ. Θέλετε τον; πάρτε τον, ἐγὼ ἀπέχω (περὶ γαμβροῦ) Σίφν. Ἀπέχ' τε σεις ἀπ' αὐτὰ Περίστασ. || Φρ. Ἀπεχέ με (ὑποχώρει, φύγε. Ἡ φρ. λέγεται ὑπὸ διαπληκτιζομένων) Κάρπ. Ἀπεχέ με, ξετυλίξου με (ἐπὶ ἀποστροφῆς) αὐτόθ. || Γνωμ. Ἀπεχε ν' ἀπέχουν κ' οἱ ἄλλοι ΝΠολίτ. ἐνθ' ἄν. Ἀπεχε ἀπ' τὴν κακὴ τὴν ὥρα νὰ ζήσης*

